

Diaconale Stichting gevangenzorg Zwolle

Van toegevoegde waarde?

door Maaïke Broeksema

Is een plaatselijke diaconale stichting voor gevangenen van toegevoegde waarde? En zo ja, hoe dan en voor wie? Vragen die leven binnen het Justitiepastoraat.

Trigger

Op 21 december 2016 is de Diaconale Stichting Gevangenzorg Zwolle (DSG Zwolle) opgericht vanuit het verlangen om Zwolse kerken meer te betrekken bij mensen in de Penitentiaire Inrichting (PI) Zwolle en bij hen die weer naar buiten komen. De aanleiding was een onderzoek van het Centrum voor Justitiepastoraat.

De conclusies van dit onderzoek werden in mei 2016 in Zwolle gepresenteerd tijdens een netwerkmiddag. Daags na de presentatie verscheen in de krant een artikel met als kop: "Kerk ziet ex-gevangene niet". Of de krant gelijk had of niet, het was een trigger voor de Zwolse kerken, justitiepredikanten en betrokken vrijwilligers om hiermee aan de slag te gaan.

Geen zoveelste organisatie

De kloof tussen de gevangenis aan de ene en kerken en samenleving aan de andere kant blijkt in de praktijk groot te zijn. Ontmoetingen met vrijwilligers en opvang en betrokkenheid van warme kerkgemeenschappen kunnen helpen om deze kloof te overbruggen. Er gebeurt veel in Zwolle, er zijn veel organisaties actief.

DSG Zwolle wil bestaande lokale initiatieven met elkaar verbinden, de inzet van vrijwilligers optimaliseren en het netwerk van kerken en organisaties ondersteunen. Vanaf het eerste jaar heeft DSG Zwolle geïnvesteerd in contacten met de gemeente Zwolle, maatschappelijke organisaties en Zwolse kerken. De stichting wil geen zoveelste organisatie zijn, maar een brug vormen tussen al deze 'eilandjes' om te zien waar we ons met elkaar kunnen verbinden.

Vertrouwd gezicht

DSG Zwolle zoekt samen met Geestelijk Verzorger, casemanagers, PIWers, organisaties zoals Exodus en Kerken met Stip, naar mogelijkheden om mensen kansen te bieden op herstel en wil daarbij het lokale netwerk inschakelen.

Vrijwilligers zijn de motor van het werk dat gedaan moet worden. Hun betrokkenheid bij gedetineerden heeft grote impact.

Vrijwilligers laten zien dat God zich het lot van mensen aantrekt.

Om de inzet van vrijwilligers in de PI Zwolle te organiseren en het netwerk uit te breiden is er namens de stichting een diaconaal pastor werkzaam.

Of de krant gelijk had of niet, het was een trigger om hiermee aan de slag te gaan.

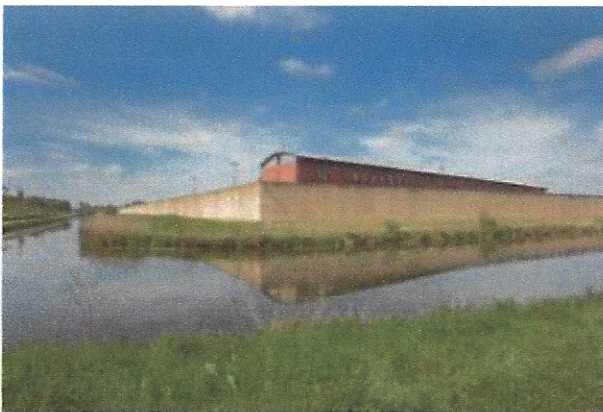
De meerwaarde van een diaconaal pastor is de kennis van het plaatselijk netwerk en de bekendheid met de vrijwilligers. Het voordeel van een lokale stichting is dat de lijnen kort zijn. De diaconaal pastor is voor het personeel van de Inrichting een vertrouwd gezicht en dat helpt bij het organiseren van diverse zaken.

Samen over de drempel

Een mooi project in Zwolle waar we goede ervaringen mee hebben is de 'Gift City', hier kunnen gedetineerden vrijwilligerswerk doen met de mogelijkheid om door te stromen naar een betaalde baan.

Een aantal keren is het gelukt om voor een gedetineerde man of vrouw vrijwilligerswerk te vinden bij de Gift City, waar een winkel, restaurant, meubelloods en talentenbureau is.

De mensen vinden het fijn wanneer de diaconaal pastor, iemand die ze inmiddels binnen hebben leren kennen, dan meegaat om kennis te maken en samen over die drempel te stappen.

Het ging bijna niet door

Nazorg is iets dat al in de detentiefase binnen de muren van de PI begint. Een mooi voorbeeld hierbij is het verhaal van Pieter.

Pieter moest na een detentie een heel nieuwe start maken in Zwolle. De stichting was nog niet zo lang actief toen er door de gemeente Zwolle hulp werd gevraagd voor Pieter. Pieter had zelf contact opgenomen met de gemeente Zwolle. Hij wilde graag

naar Zwolle, maar kende er nog niemand. Pieter wilde graag een maatje, iemand die hem wegwijs zou kunnen maken en als het mogelijk was een baantje. In Zwolle was net de 'Gift City' geopend. Pieter was van harte welkom en hij zou ook bij de meubelloods terplekke huisraad en meubels mogen uitzoeken. Een maatje werd gevonden binnen het netwerk van de kerken in Zwolle. Alles in kannen en kruiken. Toch werd het nog spannend en ging het bijna niet door om allerlei organisatorische redenen. Dankzij de korte lijntjes, het rechtstreekse contact met diverse organisaties en de persoonlijke betrokkenheid die we inmiddels met Pieter hadden opgebouwd lukte het en heeft Pieter een goede start kunnen maken in Zwolle.

Praktische hulp via korte lijnen

DSG Zwolle biedt vooral praktische hulp op allerlei fronten. Verzoeken om hulp komen via één van de geestelijk verzorgers, een casemanager of mentor. Voorbeelden:

- Kleding voor Emmeke, een vrouw zonder netwerk, met een speciale maat. Fijn is dat de diaconaal pastor bij Emmeke persoonlijk langs kan gaan en met haar in gedachten kan gaan 'shoppen'.
- De voorraad winterjassen aanvullen bij de visitatie geschonken door de plaatselijke kerken.
- Een maatje zoeken voor Jaap in samenwerking met Exodus of Kerken met Stip.
- Bemiddelen bij de Gift City of andere projecten voor Janita die een warme, veilige plek zoekt voor dagbesteding met de mogelijkheid om door te groeien naar betaald werk.
- Voor Jolanda die binnenkort naar buiten mag, maar niets meer heeft op zoek gaan naar meubels of huisraad. (Of als het misschien mag..., een tv? "Hij hoeft maar heel klein te zijn hoor.")

Dankzij de korte lijnen en toegang tot de PI is praktische hulp vaak snel geregeld.

Bijbel, mutsen en sjaals

In de afgelopen tijd zijn er ook mooie lokale projecten in de PI gebracht. Bijvoorbeeld de 'Zwolse Bijbel', een speciale Bijbel die is overgeschreven door allerlei mensen en clubs, ook gedetineerden hebben meegedaan. En te denken valt aan het breien van sjaals en mutsen voor dakloze Zwollenaren. Vanuit de

PI worden nog steeds mooie sjaals en mutsen aangeleverd. Hierover kunt u meer lezen op de website van de stichting (www.dsgzwolle.nl).

Bloemenproject

God laat mensen in de knel niet los en dat willen de Zwolse kerken graag laten merken. Een mooi voorbeeld van verbondenheid tussen de kerk 'buiten' en de kerk 'binnen' de muren van de PI is het bloemenproject dat de stichting faciliteert. Zwolse kerken schenken iedere zondag drie bossen bloemen voor de kerkdiensten in de PI. De kerk 'buiten' geeft die bewuste zondag extra aandacht aan gedetineerden, door onder andere gebed, kaartjes, collecte, presentatie. In de kerk 'binnen' is dan aandacht voor de kerk die de bloemen schenkt.

Veel vrijwilligers

In de PI Zwolle zijn veel vrijwilligers vanuit verschillende kerkelijke denominaties actief. Vrijwilligers worden door de gedetineerden enorm gewaardeerd. In de PI komen steeds meer mogelijkheden voor het inzetten van vrijwilligers. Met laagdrempelige activiteiten als een crea-uur, bakworkshops, voorleesproject en Alpha-cursus worden veel gedetineerden bereikt. Voor het

coördineren van deze activiteiten en de vrijwilligers is veel tijd nodig, tijd die geestelijk verzorgers niet altijd vrij kunnen maken, een plaatselijke stichting en een diaconaal pastor is hierbij van toegevoegde waarde.

Gaat het dan altijd goed?

Dankzij de kennis van het plaatselijke netwerk, de persoonlijke bekendheid met de vrijwilligers en de verbinding met diverse kerken en organisaties kunnen makkelijker verbindingen gelegd worden in de (na)zorg voor onze gedetineerde medemens.

Gaat het dan altijd goed? De praktijk is weerbarstig. Het lukt lang niet altijd. Mensen waarvoor een warm vangnet is gevonden met een fijn maatje of een leuke werkplek, lukt het soms toch niet om stand te houden. Het is en blijft moeilijk om een hele nieuwe start te maken.

Toegevoegde waarde

De betrokkenheid van kerken in Zwolle is in de afgelopen jaren gegroeid, er zijn mooie verhalen, maar ook uitdagingen genoeg om als lokale stichting onze schouders eronder te blijven zetten. We zetten ons met elkaar in omdat we erop vertrouwen dat DSG Zwolle van toegevoegde waarde is.

Maaïke Broeksema
Diaconaal pastor DSG Zwolle